

järe!

 „Kallis prüua! vastas Mats, ma lardan, raha lõppes siis ära enne kui saan! aga rõõmus ma olen südames ja tänan Jumalat!“ „Mis rõõm see on, kostis prüua; kui ma sinu naene oleksin, ma sureksin tüdimusest sinu kõrwa!“ Mats naeris: „ei, prüua, minu naene seda ei tee! tahab parem minu kõrwas elada! — Ja nüüd jääge Jumalaga!“

Rahwas, kuulsid Matsi rifusest, panid imels. Ja kui nägid, et ta wana wiisi jäi elama, ütlesid muist: ta on rumal! teised: ta on tuim! teised: lahju, et mina ei ole raha saanud, ma tean, mis raha on ja kuida ta kasu saadab. Teised petja nõuuga, arwates, et Mats rumal, meelitasid aegsaste, et ta neile pidi saad ehk tuhanded intressi peale laenama. Neile kawalatele wastas Mats: kui raha saan, siis küll ise tarwitan! Mõistlitud külas ja linnas ütlesid: Mats on tark mees! hea, et tema raha saanud; küll temast tuleb hea peremees! — Sel ajal kuulutati lehtedes Matsi õe surma ja kutsuti neid, kellel pärija-õigust oleks, kogu. Et keegi ei tulnud, siis puhast malleti Matsi kätte.

7. Qua-Matsi wiimsed luad ja wiimne lugu.

Kui Mats koju tuli, rahakot wangrel, nägi naese filmis wet, lõi kartma ja küsis: „noh Piisa! kas oled haige, wõi on teine õnnetus sündinud?“ Naene nuttis weel küll aega, wiimaks ütles: „Eks ma pea nutma!

Nüüd oled rikas mees aga mina ise waene räbal. Nüüd wiist mõtted südames: oh et mul oleks teine naene! Aga seda pean ütlema: olen teinud, palju jõud andis, olen sinuga lannud head ja kurja! Oh ma waene, et Jumal mind enne ära ei korjanud!“ Mats seda kuuldes, istus maha ja ütles: „Kuule, Piisa! 30 aastat oleme paaris elanud rahuga ja oli meil üks süda, üks meel. Ei ma ole sind petanud, ei teagi, et oleksin sinuga tapelnud. Nüüd ära sina hakka taplema! Ruda enne elasime, nõnda olgu taa edespidi! Rahakot ei tule minust ega sinult, seda annab Jumal minule, sinule ja meie lastele! Aga seda ma weel ütlen: kui weel teine lord niisugust tühja nutulaulu sinust kuulen, siis meie rahu on otsas ja hakkas sind petama, kuni paremid mõtted sul tulewad ja nääd, et ma sind armastan. Seda linnutan sulle, nagu loeksin Piiblimatust. Nüüd tead, tee kuida tahad!“ — Naene kuulis ja et Matsi sõna oli mehe sõna, jäi wait; ei nutnud enam selle asja pärast waid elas mehega ühel meelel.

Pea sai Mats pereloha oma külas ja pidi Jüri-pääwal peremehes hakkama. Waheajal ostis weitsid, hobuseid ja muud maja-tarwidust, tegi kaa, kui aega sai, weel lunde. Wiimisel nädalal enne Jüripääwa ehitas ennast pühapäewa riidesse, pani oma hobused wangrete ete, lask loorma lenasid lunde peale ja läks sinna. Meed olid tema wiimsed luad ja wiis neid iga majaasse, kus enne tema käest osteti, tofina kingituseks ja nõnda